

TRT YAYIN ARŞİMLERİ SAYISAL ARŞİV SİSTEMİ

Turgay ÇAKIMCI
Elektrik-Elektronik Mühendisi
TRT Yayın Arşivleri Dairesi Başkanı
turgay.cakimci @trt.net.tr

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT) Türkiye'nin tek kamu yayın kuruluşudur. TRT aynı zamanda, Ülkemizin geçmişinden geleceğine uzanan tarihini, görsel ve işitsel kayıtlarla saklama, belgeleme ve kullandırma misyonunu da üstlenmiştir. Kurumumuz, günümüz teknolojisinin olanaklarını en üst düzeyde kullanarak kamu yayıncılığına yaraşır arşivi oluşturmak düşüncesiyle TRT Sayısal Arşivlerinin oluşturulması konusunda kapsamlı bir çalışma başlatmıştır.

Bu çerçevede, Kurumumuz yapım yayın sürecinde üretilen görsel işitsel yayın materyalinin; arşive kazandırılması, restorasyonu, güvenilir ortamlarda saklanması, yeniden kullanıma sunulması, sayısal ortama aktarılması (SAS), detaylı içerik çözümlemesi, yurtiçi - yurtdışı tanıtım ve satışının yapılması amacıyla, 20 Haziran 2000 tarihinde Yayın Arşivleri Dairesi Başkanlığını kurmuştur. Öncesinde farklı birimlere bağlı işlev görev Radyo, Televizyon ve Haber arşivleri tek çatı altında toplanmıştır.

TRT kamu kurumu olmanın bilinci ve sorumluluğuyla, bugün için sahip olduğu 100 000 saati aşkın işitsel ve yine 100 000 saati aşkın görsel arşivlerini korumak, saklamak ve kullanmak adına her türlü özeni göstermektedir.

TRT SAS Sayısal Arşiv Sistemi

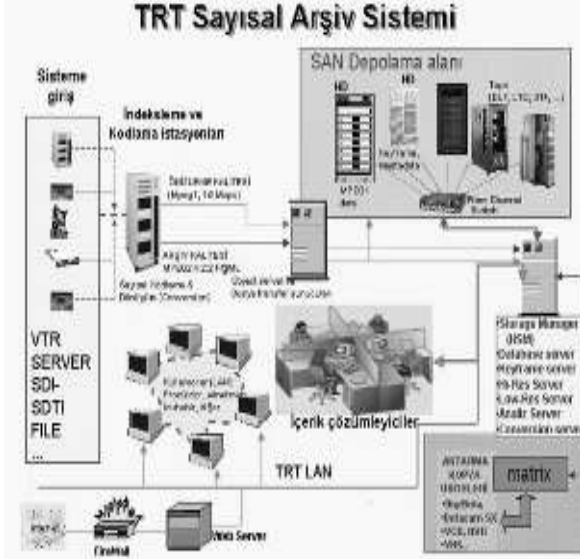
Sayısal Arşiv Sisteminin temel hedefi, TRT'nin elinde bulunan görsel işitsel arşiv birikiminin Kurumumuz ve Ülkemiz çıkarları doğrultusunda, teknolojinin sağladığı tüm olanaklardan maddi ölçüler dahilinde yararlanarak, en verimli şekilde kullanımını sağlamaktır.

TRT Sayısal Arşiv Projesiyle gerçekleştirilmesi düşünülen hedefler şunlardır :

-Sayısal Arşiv Sistemine, ilk etapta 5000 saatlik kapasite ile başlamak üzere ilk iki yıl içerisinde toplam 10.000 saatlik materyalin, detaylı içerik çözümlemesi yapılarak, aynı anda, izleme kalitesinde ve yüksek kalitede sisteme aktarılması,

-Arama, sorgulama, izleme sürelerinin azaltılması,

-Yüksek kalitede sistemde tutulacak materyal ile TRT'nin sayısal yayın zincirinin içerisinde yer alacak arşiv sisteminin temelini atılması,

-Çağdaş saklama ortamlarını kullanarak arşiv materyallerinin gelecek nesillere güvenle aktarılması,

-Özellikle internet ve diğer gelişen haberleşme kanalları yardımıyla TRT arşivlerine dünyanın her yerinden erişimin sağlanması, arşivlerin zaman ve mekandan bağımsız, kolay erişilebilir kılınması, Kurum içi ve Kurum dışı paylaşımına açılması,

-Kaba kurgu yapabilme olanağı ile materyalin tamamının değil, sadece istenilen bölümlerinin kopyalanarak, arşiv dışına çıkışın engellenmesi,

-Ham bantların içeriğinin çözülmesiyle birlikte yapımla birlikte yapım süreçlerinin ve maliyetlerinin azaltılması,

-Sistemin devreye girmesiyle birlikte, arşiv kullanıcılarının zaman ve emeğinden tasarruf sağlayarak, kayıt/okuma cihazı kullanımının en aza indirgenmesi,

-Kurumumuz bünyesinde üretilen ve/veya yayın hakları TRT'de bulunan tüm yayın materyalinin sayısal olarak işaretlenerek (örn. Watermark (Su İzi) teknolojisi), dışarıya amatör ya da profesyonel amaçla satılan yayınların mali ve hukuki kontrollerinin sağlanması,

-Uluslararası standartlara erişilerek, özellikle Avrupa ülkelerinin arşivleri (BBC, RAI, vb.) ile sayısal platformda arşiv materyal değişiminin sağlanabilmesi,

-Kurum dışından arşiv materyalleri hakkında internet ortamında arama ve sorgulama yapılabilmesi, böylece arşiv materyallerinin etkin tanıtımının sağlanması,

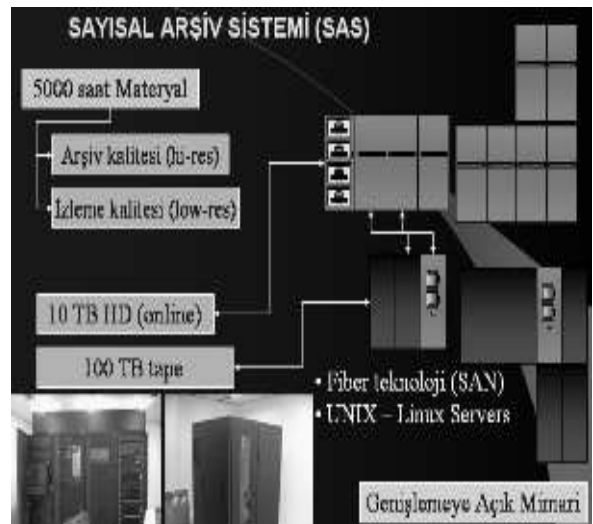
-Hukuki ve teknik altyapıların hazırlanmasından sonra, internet, uydu, kablo vb. ortamlar üzerinden talep edilen materyalin yüksek kalitede kopyasının kullanıcıya eriştirilmesi, bu şekilde dünyanın her noktasına materyal satışının sağlanması,

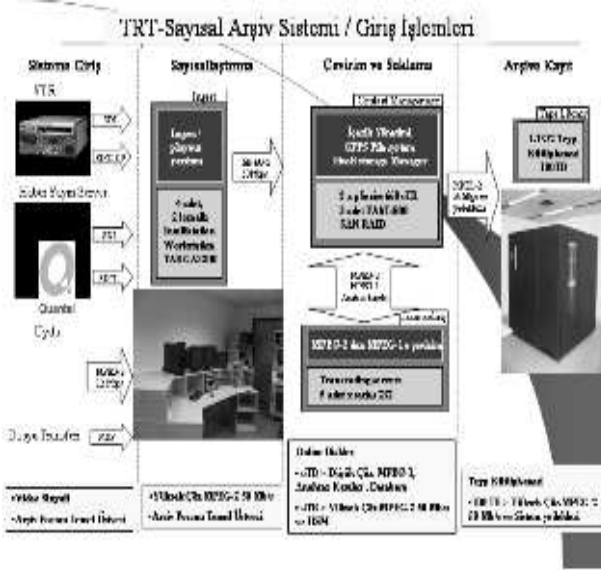
-Arşiv sistemine entegre edilmiş sayısal kurgu üniteleri ve yayın otomasyon sistemi ile programların sayısal kurgu setlerinde hazırlanıp yayına verilebilmesi, böylelikle kaset dolaşımının tamamen ortadan kalkabilmesi.

Sisteme Arşiv (MPEG-2 4:2:2 P@ML 50Mb/s I-Frame Only") ve İzleme (MPEG-1,5Mb/s) kalitesinde materyal akışı yapılmakta eş zamanlı olarak Anahtar Kareler oluşturulmaktadır. Kataloglama personeli de materyalinin ayrıntılı içerik çözümlemesini gerçekleştirmekte ve yine sistem üzerinden istenilen formatta çıktı (DigiBeta, BetaSP, VHS, VCD, DVD ..) alınabilmektedir.

Sistemin devreye girmesi ile birlikte TRT içinde her bilgisayardan, yetki dahilinde; Arşiv sorgulaması, Ön izleme, Kaba Kurgu yapılarak sipariş verilmesi sağlanacaktır.

Arama sorgulama sonucunda ulaşılan anahtar karelerden veya MPEG-1 görüntülerinden; kullanıcılar, kaba kurgu (cut edit) yapabilecektir. Yapılan kurgular sonucunda oluşan Kurgu Karar

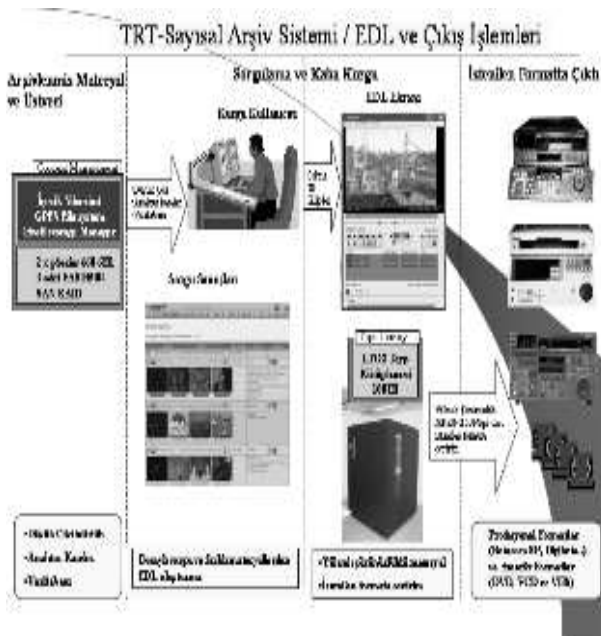

Listesi (EDL-Edit Decision List) TRT-SAS'da saklanacak ve siparişe dönüştürülecektir.

Arşiv kalitesindeki materyal, yüksek kalitede olup yayın amaçlı kullanılabilir. Ön izleme kalitesindeki materyal ise TRT'nin arşiv kaynaklarına, kurum içi ve kurum dışından, arama, sorgulama ve kurgulama işlemlerini kolaylaştırmak için kullanılacaktır.

Sistemin genel işleyişine ilişkin detaylar şekillerde verilmektedir. İlgilenenler yadb@trt.net.tr adresinden bağlantı kurup ayrıntılı bilgi alabilirler.

Cebit Broadcast, Cable & Satellite Eurasia 2006

Uluslararası Uydu İletişimi, Kablo, Yayıncılık, ve TV Sektörü Fuar Konferansı İstanbul'da yapılıyor.

Uluslararası Uydu İletişimi, Kablo, Yayıncılık, ve TV Sektörü Fuar Konferansı, 23-26 Kasım 2006 tarihleri arasında Dünya Ticaret Merkezi, Yeni Fuar Kompleksi'nde yapılıyor.

Hannover Messe International İstanbul tarafından 10. kez düzenlenen; yayıncılık, uydu ve kablo sektörlerinin bulunduğu Broadcast, Cable & Satellite 2006 Fuar ve Konferansı, 23-26 Kasım 2006 tarihleri arasında, İstanbul Fuar Merkezi'nde (eski adıyla İstanbul Dünya Ticaret Merkezi Yeni Fuar Kompleksi) ziyaretçilere kapılarını açacak. Ayrıca fuara eş zamanlı düzenlenecek konferans ve paneller, Avrasya pazarındaki son teknolojileri masaya yatırarak sektördeki ve gelecek beklentilerine açıklık kazandıracaklar.

Fuarda sergilenecek ürün grupları:

- Uydu İletişim Ekipmanları
- Uydu İletişim Sistemleri
- İletişim Servis Sağlayıcıları
- Yayın ve Geniş Band İletişim Sistemleri
- Görüntü, Ses ve Işık Sistemleri
- TV Programı ve Film Alışveriş Platformu Kablo
- Radyo İletişim Sistemleri

2005 yılında, Broadcast, Cable & Satellite, 30 ülkeden gelen 433 katılımcı, 45 ülkeden gelen 12.251 ziyaretçi ve 463 basın mensubu ile rekor rakamlara ulaştı. Yayıncılık sektöründen gelen yoğun ilgi ile fuar alanı 15.000 metrekareye ulaşmış bir önceki yıla oranla %65 büyümeye kaydetti. Yoğun ilgi 2006 senesinde de devam ediyor. Yayıncılık sektörü, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da ürünlerini kendilerine tahsis edilen ayrı bir salonda sergileyecek.